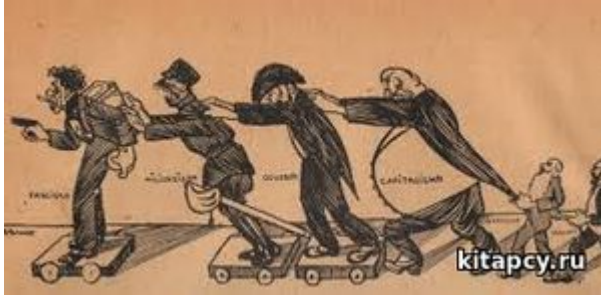

Kim faşist?

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 24 января, 2025

Kim faşist? KIM FAŞIST?

1938-nji ýyl. Gitler Sudet raýonyny basyp alyp, Çehoslowakiýa garşy hemle urdy. Yzyndan Awstriýany basyp aldy.

1939-njy ýyl. Gitler 23-nji ýanwarda nemes parlamenti Reýhstagda sözlän sözünde jöhitleriň tepbedini okajakdygyny aýtdy.

Ýewropada uruş atmosferasy döredi. 1939-njy ýylyň 20-nji fewralynda ABŞ-nyň Nýu-Ýork şäheriniň Medison-skwer-garden raýonynda münlerçe adamyň gatnaşmagynda miting geçirildi. Mitinge gatnaşyjylaryň ellerinde amerikan we nasist baýdaklary bardy. Edilen çykyşlarda «Jorj Waşington diri bolsa, Gitler bilen dostlaşardy» diýildi.

Amerikan taryhynyň iň uly mitinginj geçiren gurama-da 1936-njy ýylyň 19-njy martynda gurlan ABŞ-daky nasistik toparady: Nemes-amerikan bileleşigi ýa-da Nemes-amerikan federasiýasy...

Başlygy-da Germaniýada doglan amerikan raýaty, öňki ofiser Fris Ýulius Kundy. Ol Gitler bilen gönüden-göni duşuşyp bilýän adamdy.

Merkezi Nýu-Ýorkdaky bu faşistik gurama Pensilwaniýa we Nýu-Jersi ýaly şatlarda hasam täsirlidi.

Elbetde, simwoly-baýdagy gamaly haçlydy...

Elbetde, çepçidi we jöhit duşmançylygyny edýärdi.

Kemp-Nordlend, Kemp-Sigfrid, Grafton, Kemp-Hindenburg, Sellerswill, Kemp-Haýland, Doýçe Horst Kountri Klab, Kemp-Bergwald ýaly ABŞ-da birtopar ýarym harbylaşdyrylan türgenleşik lagerleri bardy.

Mysal üçin, Nýu-Jersidäki Kemp-Nordlend lageri 204 gektardy we jynsparaz «Ku-Kluks-Klan» toparynyňam goldaw beren

köpçülikleýin çykyşlaryna on müň adam gatnaşdy!

Diňe munuň bilenem gutaranok:

• **BEÝLEKI TOPARLAR**

Şol wagt ABŞ-da ýeke faşistik gurama ýokdy.

– Meselem, öňki žurnalist Uilyam Dadli Pelli tarapyndan 1933-nji ýylda Demirgazyk Karolina ştatynyň Aşwilli şäherinde gurlan «Kümüş legion» («Kümüşsöw köýnekliler»/»Серебряные рубашки»/»Silver Legion of America»/»Серебряный легион Америки») bardy.

Paramilitar-ýarym harby faşistik gurama Gitleriň «Kofe reňkli köýneklilerini», Mussolininiň «Gara köýneklilerini» nemuna edindi.

Gurama ABŞ-ny jöhit kommunistlerden azat etmäge ant içdi.

– Meselem, din adamy Jerald Laýman Kenmet Smit 1942-nji ýylda Missuri ştatynyň Sent-Luis şäherinde antisemitizm «Hristian-nasionalistleriň haçly ýörişi» («Christian Nationalist Crusade»/«Крестовый поход националистов-христиан») atly faşistij guramasyny gurdy. Gurama diňe jöhitlere, çepçilere däl, eýsem jaz saz sungatyna-da duşmançylykly garaýyşdady!

– Meselem, Peder Çarlz Kofliniň Nýu-Ýorkda guran faşistik «Hristian fronty» guramasy bardy...

– Meselem, Demirgazyk Amerikanyň Faşistler soýuzy (FLNA) bardy. Faşistik italyan-amerikan toparlary üçin bu howandar gurama 1924-nji ýylda guruldy. Italiýada faşizmiň möwjemegi bilen birlikde, ABŞ-daky italyan-amerikan jemyyýetlerinde Mussolininiň edişi ýaly «Döwüş klublary» ligasy («Fasci italiani di battletimento») döredilip başlandy. Şular ýaly kyrkdan agdyk klub bardy...

Diňe Ikinji jahan urşundan öňem däl, uruşdan soňam ABŞ-da faşistik guramalar döredilmäge dowam etdi.

–Meselem, öňki harby gullukçy G.Linkoln Rokwell tarapyndan Wirjiniýa ştatynyň Arlington şäherinde gurlan Amerikan nasistik partiýasy (ANP) şolaryň biridi.

Uzatmaýyn. Bularyň barsy jynsparazdy. Gamaly haç nyşanly paradlary, mitingleri geçirdiler. Çepçileri we jöhitleri aýyl-saýyl etjek bolup durmadylar, göýä bularyň içine şeýtan giren

ýalydy!

• HÄZIREM GOLDAÝAR

Wagtym bolsa, «ABŞ-nyň faşist ýüzi» atly kitap ýazasym gelýär. Başyna-da «Gara guty» kitabynda agzalan «Rokfeller fondunyň» Germaniýadaky we ABŞ-daky faşistik jynsparaž institutlara goýan ummasyz maýa goýumlaryny goýardym.

Rokfeller fondy adamlaryň genetiki taýdan gözegçilikde saklanyp we aýyklanyp, adam jynsynyň gowulandyrylmagyna-ýewgeniki işlere uly goldaw berdi.

Ýagny, nasistler, Gitler bir günde orta çykan zat däl!..

Şunça zady agzap oturmagymyň sebäbi bar.

Soňky döwürlerde, aýratynam Ukraina-Russiýa urşunyň başlamagy bilen şeýleräk gara propaganda dillerde gaýmalaýar:

– Putin faşist! Russiýa faşist!

Ýeri, kim antifaşist onda? ABŞ-mys! Onuň Ukrainadaky eli ýaragly faşistik (harby lybaslarynda we baýdaklarynda nasistik simwollary ulanýan) Azow batalýonynyň hereketlerini görmezlige salynýar.

Şol neonasistler 2014-nji ýyldaky Maýdan wakalaryndan bäri Krymda, Donbasda münlerçe adamyň ölüminden we münlerçe adamyň öýünden-ilinden jyda düşürilmeginden jogapkär dälmi näme?

Guramsny esaslandyryjy Andreý Bleskiniň aýdan şu sözünü ýatjak çykaryp bolarmy:

“- Ukrainanyň döwlet derejesindäki düýp maksady – jöhitleriň dolandyryýan pes adamlaryna (Untermenschen) garşy dünýäniň ähli akýagyz milletlerine iň soňky haçly ýörişinde önbaşçylyk etmekdir.»

Munuň ABŞ-daky faşistik guramalardan näme parhy bar?

ABŞ nasistik guramalaryny goldaýan garaňky ýüzi ýaly şu faşistlere beren goldawlarynyň aýan bolmagyny islänok.

Hawa, Gitlere düýn beren goldawyny bilmegiňizi islemeýşi ýaly, şu günki günem bulary bilmegiňizi islänok.

Şuny ýagşy biliň ki: jöhit W.Zelenskini Ukrainanyň başyna oturmagyň maksady-da, faşistleriň eden gyrgynçylygynyň üstüni örtmekdir...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 11.08.2022 ý. Publisistika